

عنوان مقاله:

نقشمسجد جامع در تجلی سازمان فضایی - کالبدی شهر اسلامی (نمونه موردی: اصفهان)

محل انتشار:

دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

فریدون گازرانی - دانشجوی دکتری برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی

آمنه نجاری الموتی - دانشجوی کارشناس ارشد طراحی شهری دانشگاه علم و صنعت ایران

فروش فارمر - دانشجوی کارشناس ارشد طراحی شهری دانشگاه علم و صنعت ایران

خلاصه مقاله:

یکی از عناصر اصلی شهر اسلامی مسجد جامع است. این عنصر که جلوه گاه تفکر بنیادین اسلام بوده و هست، علاوه بر جمع کردن افراد ساکن شهر، باعث جذب و گردهمایی سایر عناصر شهری از جمله بازار، بناهای حکومتی و محلات مسکونی شده است. این دورهم جمع شدن یا گردآمدن عناصر، خود باعث بوجود آمدن سازمان فضایی - کالبدی شهر اسلامی شده است. ذکر این موضوع از آن جهت ضروری است که با بررسی تقدم و تاخر ساخت مجموعه ها و یا کاربری های شهری به فراخور آن فضاهای شهری، قویاً می توان گفت که در بین شهر اسلامی، مسجد جامع بوده که این نقش پذیری و اثر گذاری را در تجلی سازمان فضایی - کالبدی شهر داشته است. با بررسی شهرهای اسلامی بویژه اصفهان، مسجد جامع اصفهان و سیر تکوینی آن با محدوده ها، کاربری ها و فضاهای مجاور، طی دوره های مختلف می توانی برد که مسجد جامع باعث جذب و ساخت بازار، محلات مسکونی و سایر فضاهای شهری شده و همواره این عنصر تجلی بخشی سازمان فضایی - کالبدی شهر در محدوده و فضاهای کلان مجموعه ای نیز شده است. و این اتحاد علاوه بر بارور نمودن حس مشارکت و هم افزایی دیدگاه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و جمع شدن و دوری از تفرقه شده است. این نوشتار با روش تحقیق تحلیلی - توصیفی و با بررسی نمونه های موردی به دنبال ردیابی فرضیه نقش محوری مسجد و پراهمیت جلوه دادن این عنصر در شهر اسلامی گذشته و حال است و بدون شک نتیجه پژوهش، ایجاد بناهای عمومی نظیر مسجد جامع و سایر بناها در محدوده های دیگر شهر برای ایجاد سازمان فضایی - کالبدی مناسب خواهد بود.

کلمات کلیدی:

مسجد جامع، شهر اسلامی، سازمان فضایی - کالبدی، اصفهان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/289545>

